

NĂM VÙNG

LÂM MINH SƠN

LTG.- Những danh từ tình báo trong bài viết này được Ngành Đặc Biệt thuộc LL/CSQG sử dụng từ thập niên 1960 đến ngày mất nước. Không rõ xuất xứ, cũng không có tài liệu đối chứng vì những học viên tình báo được huấn luyện tại TTHL Tình Báo Trung Ương của Khối CSĐB không được phép mang bài vở ra khỏi phòng học, dù ở ngoại trú hay nội trú. (LMS)

I- NĂM VÙNG LÀ GÌ ?

Theo định nghĩa thông thường, người được gọi là năm vùng là người hoạt động mật của một tổ chức được cài vào làm việc trong một tổ chức nào đó để thu lượm tin tức hoặc thực hiện các công tác hoàn thành mục đích của tổ chức mình phục vụ, nhưng trong ngành tình báo, người năm vùng là người thi hành một khâu công tác trong chu kỳ tình báo.

II- CHU KỲ TÌNH BÁO

Hoạt động tình báo trên thế giới dù hay hay dở, đơn giản hay quy mô, sử dụng nhân vật lực nhiều hay ít cũng tóm gọn theo một chu kỳ, gọi là chu kỳ tình báo:

NHU CẦU => THU LƯỢM TIN TỨC => NGHIÊN CỨU TIN TỨC => KHAI THÁC TIN TỨC => NHU CẦU

Chu kỳ này thấy rất đơn giản nhưng để thực hiện được phải tốn nhiều nhân, tài, vật lực và quan trọng hay không là do cơ cấu tổ chức ở tầm vóc nào: Tổ chức hoạt động mật, chính quyền địa phương, quốc gia hay quốc tế?

Nhu cầu: Nhu cầu tình báo thường được đưa ra từ bộ tham mưu của tổ chức do các chuyên viên nghiên cứu sách lược hoạt động hiện tại và tương lai của tổ chức đề nghị.

Thu lượm tin tức: Muốn thỏa mãn nhu cầu tình báo, phải có tin tức tình báo. Bộ phận thu lượm tin tức là bộ phận quan trọng trong hoạt động tình báo đòi hỏi nhiều công sức và tài chánh để thực hiện nhiệm vụ:

- Thu lượm tin tức công khai: Qua các phương tiện truyền thông, đúc kết và cập nhật các tin tức phổ biến công khai trong quốc nội và quốc tế.
- Thu lượm tin tức bí mật: Thi hành các nhiệm vụ quan trọng sau đây:

1/ Khai thác và phỏng vấn những nguồn tin liên quan đến nhu cầu.

2/ Tổ chức lưới tình báo nhân dân.

3/ Tổ chức lưới tình báo diện địa: gồm mật báo viên và cảm tình viên diện địa. Những người này không phải là nhân viên chuyên nghiệp. Họ chỉ là những cư dân sinh hoạt trong vùng có liên quan đến tin tức bí mật ta cần biết.

4/ Tổ chức lưới tình báo chuyên nghiệp: thu lượm tin tức bí mật của đối phương qua các tình báo viên (TBV) đang sinh hoạt trong tổ chức địch (người năm vùng). Có hai loại tình báo viên:

TBV nội tuyến (người nằm vùng cơ hội): Nguyên là nhân viên của đối phương bị ta khống chế móc nối (bằng tiền bạc, lợi lộc hay tình cảm, ân nghĩa,...). Loại này không được huấn luyện và hoạt động không chuyên nghiệp, thiếu khả năng thu lượm tin tức theo nhu cầu tình báo.

TBV xâm nhập (người nằm vùng có chủ đích): Là nhân viên của ta, được huấn luyện chuyên nghiệp và được chuẩn bị theo kế hoạch mà ta cài vào vào tổ chức địch để hoạt động. Người nằm vùng loại này vừa can đảm, vừa có kiến thức tình báo. Họ có tinh thần phục vụ cao và tuyệt đối trung thành với tổ chức.

Công tác cài TBV xâm nhập vào tổ chức địch (tình báo chiến lược) đòi hỏi thời gian, tiền bạc, cơ hội thực hiện và quan trọng nhất là phải tìm được nhân sự thích hợp.

Nghiên cứu và khai thác tin tức: Những tin tức tình báo do bộ phận thu lượm tin tức tìm được sẽ chuyển sang cơ quan nghiên cứu và khai thác tin tức để bộ phận này phân tích, đánh giá rồi đúc kết những chi tiết cần thiết để thỏa mãn nhu cầu tình báo được đưa ra.

Sau khi nghiên cứu những tin tức thỏa mãn nhu cầu, nhân vật hoặc tổ chức đặt nhu cầu sẽ đưa ra nhu cầu khác cho cả hệ thống tổ chức tiếp tục hoạt động. Vòng tròn công tác này được gọi là CHU KỶ TÌNH BÁO.

Trước 1975, cơ cấu của Ngành Cảnh Sát Đặc Biệt cấp tỉnh (F/ĐB) được tổ chức để hoạt động theo chu kỳ tình báo:

- **Phòng Nghiên Cứu (G1)**:

+ Nhận nhu cầu tin tức tình báo của cấp trên (K/ĐB, E/ĐB) và các cơ quan bạn (Tiểu Khu, Ủy Ban Phường Hoàng, Văn Phòng Phối Trí Viên Hoa Kỳ,...) sao chuyển cho các bộ phận liên hệ của F/ĐB.

+ Thu lượm tin tức công khai: Ban Tình Hình của Phòng này hàng ngày có nhiệm vụ theo dõi các tin công khai của các phương tiện truyền thông để đúc kết và cập nhật.

+ Đúc kết mọi tin tức nhận được, soạn bản thỏa mãn nhu cầu trình thượng cấp.

- **Phòng Công Tác (G2)**: Để thu lượm tin tức bí mật, Phòng này phải:

+ Tổ chức lưới tình báo nhân dân.

+ Tổ chức lưới tình báo diện địa.

+ Tổ chức lưới tình báo chuyên nghiệp (người nằm vùng)

- **Phòng Thẩm Vấn (G4)**: Thu lượm tin tức bí mật qua các công tác:

+ Thẩm vấn các can cấu cộng sản.

+ Phỏng vấn các hội chánh viên.

Nói chung, F/ĐB dù chỉ là một cơ cấu tổ chức cấp tỉnh hoạt động theo chu kỳ tình báo nhưng sự hiện hữu của nó cũng đòi hỏi khá nhiều nhân, tài, vật lực.

III- NHỮNG KỸ THUẬT TÌNH BÁO CẦN THIẾT CHO NGƯỜI NÀM VÙNG:

1/ **Theo dõi**:

Người nằm vùng phải am tường công tác theo dõi để đề phòng và có biện pháp phản theo dõi. Phương pháp theo dõi căn bản là phương pháp ABC. A và B là theo sau lưng mục tiêu, còn C thì đi song

song phía bên kia đường. Vị trí A và B thường xuyên thay đổi để tránh cho mục tiêu thấy quen mặt mà nghi ngờ.

2/ **Quan sát**:

TBV cũng được huấn luyện về kỹ thuật quan sát, vẽ sơ đồ để ghi nhận những điều cần thiết cho việc thỏa mãn nhu cầu.

3/ **Báo cáo**:

Ngoài việc hiểu biết về cách viết theo công thức 5W + 1H (What, When, Where, Who, Why & How) TBV còn phải biết sắp xếp tin tức trong đầu để báo cáo ngắn, gọn và đầy đủ khi tiếp xúc với cán bộ điều khiển (người chỉ huy trực tiếp của TBV) tại nhà an toàn theo kế hoạch.

4/ **Liên lạc**:

Khi việc xâm nhập vào tổ chức địch được thành công và ổn thỏa, vấn đề quan trọng là người nằm vùng làm thế nào chuyển tin tức thu lượm được về tổ chức của mình một cách an toàn. Vì vậy một kế hoạch của công tác xâm nhập được thiết lập luôn luôn phải có kế hoạch giao liên kèm theo. Kế hoạch giao liên là kế hoạch cho biết người nằm vùng sử dụng phương tiện nào trong hệ thống giao liên để liên lạc.

Những phương tiện liên lạc có thể là: Hộp thư sống, hộp thư chết, người đưa thư,...; nhưng quan trọng nhất là phương tiện **tiếp xúc cá nhân** để cán bộ điều khiển (CBĐK) gặp trực tiếp TBV trao chỉ thị và nhận tin tức. Theo tài liệu huấn luyện của TTHL/TB/TU thuộc Khối ĐB thì cuộc tiếp xúc cá nhân được thực hiện theo kế hoạch với những chi tiết như sau:

- Ngày giờ tiếp xúc sơ khởi.
- Điểm tiếp xúc sơ khởi: Địa điểm TBV xuất hiện đầu tiên cho CBĐK theo dõi.
- Nơi hội họp: Địa điểm CBĐK và TBV gặp nhau để trao đổi tin tức và chỉ thị. Nơi này phải tránh được sự theo dõi của địch và sự tò mò của người khách quan (Nhà an toàn).
- Giờ hội họp: Càng chính xác càng an toàn.
- Dấu hiệu: Dấu hiệu an toàn hay không an toàn do TBV thực hiện lúc xuất hiện tại điểm tiếp xúc sơ khởi.
- Lộ trình: Đoạn đường đi từ điểm tiếp xúc sơ khởi đến nơi hội họp.
- Cách trao đổi tài liệu: Dùng ngụy thức và ngụy tích để che mắt kẻ bàng quan.
- Sự biến đổi: Nếu TBV hoặc CBĐK phát hiện bị theo dõi theo kế hoạch đã định trước tức là đổi ngày giờ và địa điểm tiếp xúc.

IV- **HIỆU QUẢ CỦA HOẠT ĐỘNG NẪM VÙNG**

Tùy theo mục đích và mục tiêu xâm nhập, hoạt động của người nằm vùng tạo nên nhiều kết quả không ngờ được. Vài thí dụ điển hình sau đây:

- Trong lịch sử: Khổng Minh và Châu Du dùng hỏa công thắng Tào Tháo qua trận Xích Bích nhờ kế hoạch cài người nằm vùng dụ Tào Tháo cột các tàu chiến dính kết với nhau.
- Trong Thế Chiến II: Phản gián Anh đã cài TBV vào tổ chức tình báo Đức cho tin giả rồi dùng công tác khiêu khích (Provocation operation) khiến Đức thất bại khi quân Đồng Minh đổ bộ lên Normandy.

- Trong những sự kiện đặc biệt khó giải thích: Tổng Thống Mỹ và Nam Hàn bị ám sát.
- Trong kinh nghiệm bản thân: Trước 1975, F/ĐB Quảng Nam đã cài TBV CNK/X6 nằm vùng trong Ban Quân Báo của Tiểu đoàn chủ lực VC. TBV này đã giúp quân đội ta phá hủy toàn bộ căn cứ của Tiểu đoàn này tại khu Gò Nổi quận Điện Bàn.

Những lợi ích do người nằm vùng tạo nên không phải chỉ có giá trị nhất thời mà là lâu dài. Vì vậy, việc bảo mật cho người nằm vùng rất quan trọng. Một TBV xâm nhập bị cháy (bị lộ) có thể gặp nguy hiểm đến tánh mạng và tổ chức cũng bị nhiều thua lỗ. Vì vậy, khi cài được người nằm vùng, tổ chức phải yểm trợ tối đa cho họ để họ được sự tin tưởng của đối phương. Đôi khi, tổ chức phải thực hiện những việc làm nguy tạo có tổn thất cho mình nhằm mục đích giúp người nằm vùng được địch đánh giá tốt.

V- TRƯỜNG HỢP DANH TỪ NÀM VÙNG ĐƯỢC SỬ DỤNG THƯỜNG GẶP TRONG CỘNG ĐỒNG NGƯỜI VIỆT HẢI NGOẠI

1/ Để cảnh giác: Khi nghe thấy một nhân vật tương đối nổi tiếng từ bỏ chế độ cộng sản chạy qua đây được Mỹ đón nhận, không ít người nghi ngờ, thậm chí khẳng định nhân vật này là VC nằm vùng.

2/ Để giải đáp sự tò mò: Thấy một số thương gia làm ăn phát lên một cách nhanh chóng, lại rí tai nhau: Kinh tài VC nằm vùng.

3/ Để hạ uy tín của đối thủ chính trị hay thương mại: Tung tin thất thiệt để chụp mũ và phi bang. Ví dụ:

- Một chủ tịch của một hội đoàn tại Mỹ về VN được công an VC cho xe đón rước và hộ tống một cách trịnh trọng.
- Một thương gia đã chở Thủ tướng VC Nguyễn Tấn Dũng về nhà dùng cơm nhân dịp tên này qua Mỹ.
- Đặc biệt có hai trường hợp rất đáng buồn vì nhân vật bị chụp mũ là hai người có công không ít trong cộng đồng hải ngoại.

Nhân vật 1: Một nữ ân nhân của toàn thể anh em HO, khi tổ chức cuộc hội ngộ của các anh em này tại Dallas, đã có những lá thư với nội dung bác bỏ công ơn của bà, và lại còn thắc mắc về tài chánh bà đã sử dụng, ngụ ý bà được bọn kinh tài VC nằm vùng giúp đỡ.

Nhân vật 2: Một nhạc sĩ chống cộng chân chính có tài và có tinh thần tranh đấu cho tự do nhân quyền đã bị kẻ xấu gán ghép hình ảnh sai sự thật trên internet chụp mũ phi báng cho anh là VC nằm vùng.

Tóm lại, danh từ nằm vùng mà người Việt hải ngoại thường thấy trên các phương tiện truyền thông luôn luôn có ghép chữ VC phía trước có hàm ý nói về một người xấu xa đáng phi nhổ vì đã hoạt động cho VC.

VI- VIỆT CỘNG CÓ CẦN VÀ CÓ THỂ CÀI NGƯỜI NÀM VÙNG TRONG CỘNG ĐỒNG NGƯỜI VIỆT HẢI NGOẠI KHÔNG?

1/ Không cần: Vì các lý do:

- Cộng đồng người Việt hải ngoại không phải là **mục tiêu** cho công tác **nằm vùng**: Ai cũng biết, dưới chế độ tự do của Hoa Kỳ, những hội đoàn của cộng đồng người Việt hải ngoại không phải là thành phần của một chính phủ hoặc một tổ chức hoạt động bí mật có sách lược chống lại VC.

Những tin tức hoạt động của các hội đoàn người Việt đều được phổ biến công khai qua các phương tiện truyền thông thì Cộng đồng người Việt hải ngoại đâu phải là mục tiêu xâm nhập cho một công tác tình báo đòi hỏi tốn kém về tiền bạc và công sức.

- Cộng đồng người Việt hải ngoại không phải là một hệ thống tổ chức qui củ có kỷ luật và biện pháp chế tài đối với thành viên nên dễ xảy ra nhiều chuyện bất đồng dẫn đến mất đoàn kết. Lợi dụng nhược điểm này, VC không cần dùng công tác cài người nằm vùng để đánh phá mà chỉ cần sử dụng công tác khiêu khích cũng có thể đạt được chủ đích. (provocation operation). Thí dụ: Muốn hạ uy tín một nhân vật có ảnh hưởng lớn trong CĐNVHN, Việt Cộng chỉ cần cho báo chí của Đảng đăng một bài ca ngợi nhân vật đó là đạt mục đích ngay. Vì như đã nói, sự mất đoàn kết cộng với bản chất tự tôn thường có ở người Việt, bất cứ nhân vật nổi tiếng tại hải ngoại đều có người không ưa và họ sẽ dựa vào bài báo của VC để chụp mũ hoặc tạo dư luận hùa hạ bệ nhân vật nổi tiếng hơn mình.
- Hoa Kỳ là một nước rất tôn trọng luật pháp và quyền tự do cá nhân được bảo vệ tuyệt đối. Những nhân viên VC cùng gia đình đang sống ở Mỹ (các cơ quan ngoại giao) có quyền đi lại khắp nơi và ra vào chỗ công cộng để ghi nhận, thu lượm tin tức liên quan đến CĐNVHN thì tình báo VC đâu cần sử dụng công tác cài người nằm vùng.

2/ Không thể:

Gia sử CĐNVHN là một cơ quan của chính phủ Hoa Kỳ và VC chọn làm mục tiêu xâm nhập, chúng cũng không thể thực hiện được công tác cài người nằm vùng vì không thể tìm được người nhận nhiệm vụ của một TBV xâm nhập.

Trước 1975, VC có thể tìm được người tự nguyện đảm nhận công tác nằm vùng bằng cách dùng hai yếu tố lý tưởng và hận thù để phỉnh gạt TBV, nhưng bây giờ hai yếu tố này đã mất hẳn tác dụng. Hiện tại, lý tưởng cộng sản không còn gạt được ai nữa vì ngay chính các nhân vật đầu não của đảng Cộng sản dù là đương quyền cũng có dự định “chân trong, chân ngoài” rồi. Hiện tượng này được chứng minh qua việc các du học sinh “con ông cháu cha” qua Mỹ mua nhà và tìm đối tượng kết hôn để được ở lại hầu tạo sẵn cơ ngơi cho dòng họ của mình trong tương lai. Riêng Trung Quốc thì thuê người “đề mướn” ở Mỹ với giá cao để con cháu chúng có quốc tịch Mỹ cũng không ngoài dự định “chân trong, chân ngoài” này. Về hận thù, sau khi “giải phóng” miền Nam dân chúng thấy rõ ràng Mỹ không phải là đế quốc bóc lột xương máu của dân ta mà chính họ đã giúp cho đời sống nhân dân Miền Nam cao hơn hẳn Miền Bắc.

Không có hai yếu tố kể trên, nếu VC gượng ép cài người hoạt động xâm nhập ở Mỹ sẽ bị phản tác dụng ngay. Cuộc sống ấm no và tự do của Mỹ sẽ khiến cho TBV không ngu dại gì mà trung thành hoạt động cho Cộng sản nữa và có thể họ sẽ biến thành đầu mối tốt cho cơ quan phản tình báo Mỹ sử dụng để chống lại VC.

VII- KẾT LUẬN

Tóm lại, nằm vùng là một công tác tình báo đòi hỏi nhiều công phu, tốn kém và rất khó thực hiện. Đừng làm lẫn người nằm vùng với kẻ xu thời hám lợi. Biến cố 1975 cho ta thấy được những tầm lòng chung thủy và không ít bộ mặt phản bội, nhưng người nằm vùng thì không thể có nhiều đâu. Sự lạm dụng danh từ “VC nằm vùng” chỉ cho thiên hạ thấy sự thiếu kiến thức của mình và tệ hại hơn, là vô tình đã đánh giá quá cao về hoạt động tình báo của VC.

LÂM MINH SƠN